

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dijá siev. /Deres ref.:

Mijá siev. /Vår ref.:
22/00002-7

Biejvve /Dato:
05.09.2022

Innkalling til styremøte 7. september 2022 kl. 10

På vegne av nestleder i styret Sonja Steen innkalles styret i stiftelsen Árran til styremøte onsdag **7. september 2022 kl. 10 på Árran.**

Vennligst si fra hvis du ikke kan møte, slik at vara kan innkalles. Varamedlemmer møter på signal.

Forslag til saksliste:

Sak 25/22 Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 26/22 Konstituering av styret
Sak 27/22 Orienteringer
Sak 28/22 Likviditet og foreløpig regnskap hittil i 2022
Sak 29/22 Møteplan 2022
Sak 30/22 Eventuelt

Vedlagt følger saksfremstillinger i styresakene, samt vedlegg. Buoris boahtem! Vel møtt!

Varrudagáj/Med hilsen
Árran

Sonja Steen
Fung. Styreleder

Lars Magne Andreassen
Dåjmadakoajvve/direktør
+47 90775275

*Dáhkkiduvvam elektrávnálasj dokumænnta I vuollájtjállema dagá
Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur*

Tjuovvusa /Vedlegg:

Resultatregnskap - Periode jan - aug 2022 sammenlignet med budsjett
Balanse - per onsdag 31. august 2022 sammenlignet med Siste årsslutt
220902 Árran likviditetsbudsjett til jan 2023
Prosjektrapport - Periode jan - aug 2022
220830 Árran ársbudsjett 2023 versjon 0.1 (utkast)
Referat ansattes valg av styremedlemmer
Lokaleorg2022

Vuosstáiválde /Mottakere:

Museum, Anne Kristin Gurák
Sámedigge - Sametinget, Magne Svineng
Sonja Alice Steen
Beate Ráhka-Knutsen
Ann Irene Skoglund Sæter

Moattádus /Kopi til:

Fauske Revisjon AS, Jan Erik Opli
Vegar Jakobsen Bæhr
Kim Schei

Sak 25/22 Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksdokumenter:

- Innkalling, saksliste og saksfremstillinger til styremøte sendt per mail 02.09.2022.
- Protokoll styremøte 30.08.2022.

Saksfremstilling:

Protokoll styremøte 30.08.2022 er sendt på sirkulasjon, deretter signeres den digitalt i Signant.

Forslag til vedtak:

Innkalling og saksliste godkjennes.

Sak 26/22 Konstituering av styret

Saksdokumenter:

- Brev til lokale samiske organisasjoner.
- Mail til de ansatte ved Árran.
- Det vises for øvrig til saksdokumenter i Sak 23/22.

Saksfremstilling:

Det vises til styrets drøftinger i sak 23/22 Orienteringer, hvor det ble vist til Lennart Mikkelsen egenfratreden som styreleder og Elena Paulsen og Sven Roald Nystøs egenfratedener som varamedlemmer til styret. Sametinget har oppnevnt Magne Svineng som nytt styremedlem og Hábmëra suohkan har oppnevnt Vegar Jakobsen Bæhr som nytt varamedlem til styret.

Direktøren viste til Likestillingsloven og tidligere styrebehandling av samme sak og påpekte at sammensetningen blant dagens styre og- og varamedlemmer ikke oppfyller lovkravet om kjønnsbalanse og at dette må rettes opp på eller innen konstituerende møte.

De ansatte på Árran avholdt allmøte 5. september hvor de valgte Anne Kristin Gurák som medlem og Jørn-Robert Knutsen som varamedlem til styret. Direktøren har påpekt at valg av varamedlem bryter med Likestillingsloven og bedt dem ta dette i betraktning.

Lokale samiske organisasjoner har pr. 5. September ikke svart på brevet, men meddeles at de må velge en mann som medlem og en kvinne som varamedlem gitt de ansattes valg.

I hht. til vedtektene er det styret som konstituerer seg selv og velger leder og nestleder for styret.

Forslag til vedtak:

Sak 27/22 Orienteringer

Saksdokumenter:

- Ingen.

Saksfremstilling:

Direktøren vil orientere om følgende faste saker:

- a. Personalsituasjonen
- b. Kvalitetssystemet
- c. Organisasjonsutvikling
- d. Møter

Forslag til vedtak:

Orienteringene tas til etterretning.

Sak 28/22 Likviditet og foreløpig regnskap hittil i 2022

Saksdokumenter:

- (Foreløpig) Resultatregnskap periode jan – aug 2022 sammenlignet med budsjett.
- (Foreløpig) Balanse per 31. august 2022 sammenlignet med 21.12.21.
- (Foreløpig) Prosjektrapport periode jan – aug 2022.
- Likviditetsbudsjett frem til januar 2023 (oppdatert), Årran 01.09.2022.

Saksfremstilling:

System og kvalitet i tallmaterialet

Resultat- og balanserapport per 31.08.2022 er utarbeidet av Årran. Inng. faktura per 30.06.22 er kvalitetssikret av Økonomihuset Fauske AS pga mva-rapportering.

Det er gjennomført en foreløpig periodisering av prosjektinntektene per 31.08.22 for enkelte prosjekt pga. den korte fristen.

Den nye regnskapsføreren Økonomihuset Fauske AS som overtok oppdraget den 1.7.2022 har iverksatt flg. kvalitetssikrende tiltak i forbindelse med overtakelsen av oppdraget:

- Avstemming av fordringskonto hva gjelder til gode tilskudd og kundefordringer.
- Avstemming av salgsinntekter (butikk, nettsalg) i Årran butikk.
- Avstemming av leverandørgjeld.

Kvalitetssikringen omfatter bl.a. omposteringer av tilskudd til ny bokføringsmetode oppgitt i tilbudsbrief. Dette innebærer at korrekte tall på inntekt ikke vil være tilgjengelige i gjennomføringsperioden, siden omposteringene skjer over en viss tid. Ved behov vil korreksjonsmeldinger for mva bli sendt.

Gjennomgangen kan medføre endringer i oppgitte regnskapstall. Resultatregnskapet og balansen per 31.8.22 legges derfor frem som foreløpige tall. Ordinær rapport kan fremlegges etter at mva-medling per 31.8. er sendt inn og kvalitetssikret, senest 10. oktober.

Direktøren har likevel valgt å legge frem foreløpige tall per 31.8.22 nå, slik at styret har best mulig grunnlag for sine beslutninger i høstsesjonen, som vil være en kritisk tid likviditetsmessig. Det fremlegges imidlertid ikke frem detaljerte analyser pga. ikke-kvalitetssikrede tallgrunnlaget.

Rapportfrekvens

Styret vedtok i møte 24.5.22 i sak 14/22 at en skulle gjeninnføre økonomirapporte per mva-termin (2-månedlig). På grunn av pågående kvalitetssikring av balanseposter som også vil påvirke 3. termin, foreslår direktøren at en går direkte til å rapportere for 4. termin (per 31.8.) i form av en foreløpig rapport og en formell rapportering etter 10. oktober 2022, når mva-melding er innsendt. Endringen er et engangstilfelle pga. bytte av regnskapsfører.

Måloppnåelse

Styret har vedtatt 30.01.2019 at Årrans økonomiske styringsmål er:

- 1) Å kunne betale løpende utgifter etter hvert som de forfaller og
- 2) Et resultatregnskap i balanse.

Pkt. 2 er av styret modifisert og presisert i møte 15.02.22 i sak 07/22 til:

«5. Fra og med 2022 er målsettingen at EBITDA er over 1,3 mill. kr., slik at alle renter og låneavdrag betjenes av driftsresultatet.

6. Omløpsmidler minus kortsiktig gjeld skal reduseres fra - 4,3 mill. kr. i 2021 til 0 i 2028 (over 7 budsjettår).»

Fra nå av vil direktøren rapportere på oppnåelse av følgende tre økonomiske styringsmål:

- 1) Å kunne betale løpende utgifter etter hvert som de forfaller (likviditetsmål),
- 2) EBITDA av en slik størrelse at alle renter og avdrag betjenes av driftsresultatet (resultatmål) og
- 3) positiv arbeidskapital fra 2029 av (mål for nøkkeltall).

Likviditet

Årran har kunnet betale løpende utgifter etter hvert som de forfaller i perioden etter siste rapport for 1. kvartal (per 31. mars).

Saldo på driftskonto var kr. – 1 318 366 den 31.08.2022, mot kr. 1 379 490 den 31.03.2022. Driftskredittrammen er på kr. 4 000 000 slik at tilgjengelige likvider per 31.08.2022 var kr. 2 681 634

Det er utarbeidet et likviditetsbudsjett for perioden frem til januar 2023, til Sametinget utbetaler neste års driftstilskudd i sin helhet for året. Likviditetsbudsjetter følger vedlagt. Den oppdateres fortløpende.

Likviditetsbudsjettet viser at Årran vil med dagens driftskredittramme vil få likviditetsproblemer allerede i november, og har et maksimalt behov på **ca. 1,5 mill. kr. pluss usikkerhet** i januar 2023. Årran vil ikke kunne oppfylle likviditetsmålsettingen i 6. termin og i januar 2023.

Resultatregnskapet per 31.08.2022

Styret vedtok et ordinært årsbudsjett 15.02.2022 i sak 07/22 med et resultatmål på ca. kr. 100 000 (overskudd) for året under ett.

Resultatregnskapet inkl. prosjekter per 31.08.2022 viser et underskudd på **ca. kr. - 690 000**, mot budsjettert overskudd på kr. 350 000 per 31.08.2022. Avviket mellom resultat og budsjett er på ca. kr. 1 046 000 i negativ retning for Årran som helhet.

Avviket er i hovedsak et sumresultat av ca. 2,0 mill. kr. i lavere inntekter enn budsjettert og ca. 0,9 mill. kr. i lavere driftskostnader enn budsjettert. Det er i hovedsak knyttet til utsatte inntekter og kostnader i to prosjekter, samt personalkostnader i 1. – 4. termin til ansatte som har sluttet, og som ikke gjentar seg i de to siste terminen.

EBITDA var budsjettert til 1,25 mill. kr. per 31.8.22, men resultatregnskapet viser ca. 0,17 mill. kr., et negativt avvik på 1,1 mill. kr. Dette innebærer at resultatet per 31.8.22 (målt med EBITDA) dekker bare **20 %** av finanskostnadene per 31.8.22, mens målet er 100 %.

Periode jan - aug 2022 sammenlignet med budsjett	Hittil budsjett	Hittil virkelig	Differanse	Diff %
Salgsinntekt	1 240 392,00	1 193 697,08	-46 694,92	-4 %
Faste tilskudd	7 382 448,00	7 382 000,08	-447,92	0,00
Prosjekttilskudd	3 853 280,00	1 909 982,38	-1 943 297,62	-50 %
Sum driftsinntekter	12 476 120,00	10 485 679,54	-1 990 440,46	-16 %
Varekostnad	66 664,00	37 527,75	-29 136,25	-44 %
Lønnskostnad	7 179 707,00	7 326 450,45	146 743,45	2 %
Avskrivninger	378 456,00	431 056,00	52 600,00	-100 %
Annen driftskostnad	3 980 144,00	2 952 633,09	-1 027 510,91	-26 %
Sum driftskostnader	11 604 971,00	10 747 667,29	-857 303,71	-7 %
Driftsresultat	871 149,00	-261 987,75	-1 133 136,75	-130 %
Annen finansinntekt	64,00	239,25	175,25	274 %
Rentekostnad til foretak i samme konsern		1 428,20	1 428,20	
Annen finanskostnad	518 496,00	430 081,20	-88 414,80	-17 %
Netto finansposter	-518 432,00	-431 270,15	87 161,85	-17 %
Ordinært resultat	352 717,00	-693 257,90	-1 045 974,90	-297 %
EBITDA:	1 249 605,00	169 068,25	-1 080 536,75	-86 %

Driftsinntekter

Sum driftsinntekter i perioden frem til 31.08.22 er ca. 10,5 mill. kr., noe som er ca. 2,0 mill. kr. lavere enn budsjettet (ca. 12,5 mill. kr.). Det følger av at prosjekttilskudd ca. 1,9 mill. kr. lavere enn budsjettet. Bokførte salgsinntekter vil øke noe som følge av kvalitetssikringen.

Dette forklares med *senere oppstart* i prosjekter i 2022 enn budsjettet. Det gjelder prosjekter som Bååstede, E-læring, Lulesamiske barnebok 2021 og Elle-Hånsa 2022 (4 prosjekter). Sistnevnte har fått avslag og må bygges om for ny søknad.

Personalkostnader

Personalkostnadene er på ca. 7,3 mill. kr. per 31.08.2022, ca. 0,15 mill. kr. høyere enn budsjettet (7,2 mill. kr.). I tillegg skulle personalkostnadene vært noe lavere enn budsjettet pga. utsatte prosjekter.

Merforbruket skyldes i hovedsak at det er kostnadsført kr. 170 000 i høyere pensjonskostnader enn budsjettet. Dette skyldes sannsynligvis urolige finansmarkeder som gir dårligere avkastning for livselskapene, noe som gir høyere premier.

Avskrivninger og andre driftskostnader

Avskrivninger er bokført med ca. 0,4 mill. kr. ihht budsjett. Avskrivningene blir ca. 0,1 mill. kr. høyere enn budsjettet i år pga. ny gjennomgang av avskrivningsperioder.

Andre driftskostnader er på ca. 3,0 mill. kr., noe som er ca. 1,0 mill. kr. lavere enn budsjettet (4,0 mill. kr.) per 31.08.2022. Avviket er en sumeffekt av flere poster, som både er høyere enn og lavere enn budsjettet. De største postene kommenteres.

Innkjøp av fremmede tjenester er ca. 0,4 mill. kr. lavere enn budsjettet. Dette forklares med senere oppstart i prosjekter i 2022 enn budsjettet.

Leie datasystemer er kr. 159 000 høyere enn budsjettet. Halvparten skyldes innkjøp av prosjektsamhandling (Projectplace) i E-læringsprosjektet (engangskostnad), som finansieres

ved å redusere andre poster i prosjektet. Budsjettetert innsparing på serverleie er ikke inntrådt pga. forsinkelser.

Utgiftsført inventar er ca. kr. 145 000 lavere enn budsjettetert, posten Fremmede tjenester er ca. kr. 959 000 lavere enn budsjettetert og posten Andre driftsutgifter er ca. kr. 49 000 lavere enn budsjettetert. Alle skyldes forsinket oppstart i fire prosjekter.

Regnskapstjenester er ca. kr. 118 000 lavere enn budsjettetert, noe som skyldes overgang til nytt regnskapsfirma. Ekstra kvalitetssikring av regnskapet vil imidlertid redusere besparelsen noe.

Revisjonskostnader er ca., kr. 47 000 høyere enn budsjettetert, noe som skyldes mange prosjektrevisjoner (7 prosjekter er avsluttet i 2022).

Samlede reisekostnader er ihht. budsjett (ca. kr. 150 000).

Sum kostnader

Sum driftskostnader i perioden frem til 31.08.22 er ca. 10,7 mill. kr., noe som er ca. 0,9 mill. kr. lavere enn budsjettetert (ca. 11,6 mill. kr).

Driftsresultat

Driftsresultatet er på ca. kr. – 260 000 per 31.08.2021, noe som er ca. kr. 1 130 000 lavere enn budsjettetert (ca. kr. 871 000).

EBITDA

EBITDA (inntjening før renter, skatt, avskrivninger og nedskrivninger) var på ca. kr. 170 000 per 31.8.22, , noe som er ca. kr. 1 080 000 lavere enn budsjettetert (ca. kr. 1 249 000).

Finanskostnader

Netto finansposter er ca. kr. 90 000 lavere enn budsjettetert. Dette vil endre seg når bank per 31.8. er ført og det vil sannsynlig ligge noe under budsjett, men ikke så mye som nå.

Prosjektvirksomheten

Prosjektene er en vesentlig del av Årrans virksomhet. I 2022 er det budsjettetert med prosjektinntekter på ca. 5,9 mill. kr. (32 % av inntektene), mens prosjektkostnadene er budsjettetert til 6,5 mill. kr. (37 % av totale kostnader). Prosjektkostnadene vil vanligvis være høyere enn inntektene på grunn av egenandelene i prosjektene. Egenandelene for 2022 er budsjettetert til ca. kr. 600 000, mot ca. kr. 835 000 i 2021.

Når prosjekter utsettes eller bortfaller påvirker de inntekter, kostnader og resultatet negativt. De fleste prosjekter omfatter finansiering av de fast ansattes tidsbruk i prosjektet og bortfall av inntekter medfører at disse må belastes de ordinære driftsbudsjettene.

Per 31.08.2022 er det 11 aktive prosjekt og 7 prosjekt som er avsluttet i år, regnskapsmessig. Kvalitetssikringen av fordringer til gode tilskudd **kan medføre endringer i periodisering av prosjektinntektene**. Dette vil fremkomme på ordinær rapport 10. oktober.

Av de aktive prosjektene vil ytterligere 4 avsluttes i 2022, slik at til 2023 videreføres bare 7 aktive prosjekter, hvorav 4 er språkaktiviteter og tidsskriftet Bårjås. De 2 prosjektene som går over i 2023 har ikke ny finansiering, men er et «overheng» fra 2022 pga utsatt oppstart (E-læring og Bååstede). Det er ikke oppnådd prosjektfinansiering til nye, større prosjekt i 2023.

Driftsinntektene i 11 aktive prosjekter på ca. 2,0 mill. kr. per 31.8.22, noe som er bare 34 % av budsjetteerte prosjektinntekter på 5,9 mill. kr. for året under ett. Ved en jevn produksjon over året

skulle inntektene vært 66 %. Mindreinntektene skyldes utsatt oppstart og forsinket gjennomføring av prosjektene Bååstede, E-læring, Elle-Hånsa 2022 og Lulesamiske barnebøker 2021 (4 prosjekter). Når det gjelder lulesamiske barnebøker ble et av to prosjekter avsluttet i juni 2022 og 5 titler utgitt. Det andre prosjektet er igangsatt.

Driftskostnadene i 11 aktive prosjekt er på ca. 2,6 mill. kr., noe som er ca. 40 % av budsjetterte prosjektkostnader på 6,5 mill. kr. for året under ett. Ved en jevn produksjon over året skulle kostnadene vært 66 %. Mindreforbruket skyldes utsatt oppstart og gjennomføring av ovennevnte prosjekter.

Prosjektresultatet per 31.08.22 er et underskudd (egenandel) på ca. kr. 603 000, mot budsjettert kr. – 609 000 for året under ett. Dette kan endres etter kvalitetssikringen og rapporteres etter 10. oktober.

Resultatprognose 2022

Det er vanskelig å utarbeide en prognose for 2022 basert på resultatene per 31.8.22. Årets resultat er avhengig av flere prosesser som er vanskelig å forutse resultatet av. De viktigste er:

- Eventuelle konsekvenser på inntektsføring i prosjekter som resultat av regnskapsførers kvalitetssikring.
- Hvorvidt de forsinkede og utsatte prosjektene lar seg gjennomføre som budsjettert i løpet av året.
- Rentenivået på driftskreditt og pantelån i en usikker tid.

Spesielt negativt er det at en ikke har oppnådd tilskudd til prosjektet Elle-Hånsa 2022. Det er imidlertid iverksatt kostnadsreducerende tiltak ved at en arbeidskontrakt tilknyttet prosjektet ikke er forlenget.

Balanseposter

Balansepostene kan bli vesentlig endret pga. overgang til ny bokføringsmetode for tilskudd fra 1.1.2022. Dette gjøres som del av det nye regnskapsfirmaet Økonomihuset AS' kvalitetssikring.

Eiendelssiden (anleggsmidler, omløpsmidler og bankbeholdning)

Samlet sett har Årrans bokførte eiendeler blitt redusert med ca. 5,7 mill. per 31.8.2022, sammenlignet med årsskiftet, fra ca. 17,7 mill. kr. til 12,1 mill. kr. Endringene er i hovedsak som resultat av:

- Reduksjon i varige driftsmidler på 0,5 mill. kr pga avskrivninger.
- Reduksjon i fordringer på ca. 5,1 mill. kr., som er regnskapstekniske endringer på grunn av Sametingets forskuddsutbetalinger av årets tilskudd.
- Reduksjon i andre fordringer på 0,4 mill. kr. pga. kostnadsføring av forskuddsbetalte kostnader ved årets begynnelse.
- Økning i bankbeholdning på 0,3 mill. kr.

Egenkapital og gjeld

Egenkapitalen er negativ med **ca. - 1,5 mill. kr.** (- 13 % av totalkapitalen) per 31.8.22 fra ca. - 0,6 mill. kr. ved årsskiftet (- 4 % av totalkapitalen). Reduksjonen skyldes bokført resultat på ca. – 0,9 mill. kr. per 31.8.22.

Gjeldspostene er redusert med ca. 4,7 mill. kr. i sum siden årsskiftet, hvorav langsiktig gjeld har blitt redusert med 0,3 mill. kr. pga. betalte avdrag, og kortsiktig gjeld er redusert med 4,4 mill. kr. Dette igjen er en sum av anvendelse av avsetninger på - 0,7 mill. kr., reduksjon av

leverandørgjelden på 3,1 mill. kr., økning i skyldig offentlige avgifter på 0,2 mill. kr. og reduksjon i annen kortsiktig gjeld på ca. 0,7 mill. kr. (bl.a. er feriepengene utbetalt).

Leverandørgjelden var hovedsakelig knyttet til byggeprogrammet 2018 – 2021, som nå er avsluttet. Leverandørgjelden per 31.8.2022 er på ca. 0,4 mill. kr. og alt er satt til utbetaling i september.

Ny indikator: arbeidskapital

Etter avtale med revisor Jan-Erik Opli innføres en ny indikator i økonomistyringen i Årran: Arbeidskapital. Denne er definert som forskjellen mellom omløpsmidler (bankinnskudd, kontanter og varelager) og kortsiktig gjeld, gjerne forkortet OM - KG.

Størrelsen på arbeidskapitalen gir et øyeblikksbilde av hvorvidt Årran kunne ha betalt ut all kortsiktig gjeld ved å omgjøre alle omløpsmidler til kontanter på det gitte tidspunktet. Det er en form for «likviditetsstatus» av eiendeler vs. gjeld som *ikke* er langsiktige (anleggsmidler (bygg, tomt) og langsiktig gjeld (pantelån) holdes utenom).

Positiv arbeidskapital forteller at virksomheten har «penger på bok» og har mulighet til selv å finansiere tiltak og prosjekter som gir grunnlag for vekst og fremtidige inntekter. Negativ arbeidskapital forteller tilsvarende at virksomheten finansierer sin drift ved hjelp av driftskreditt. Driftskredittens størrelse er en del av, og svinger med den negative arbeidskapitalen.

Årran har hatt negativ arbeidskapital i så å si hele sin virksomhetsperiode, siden en ikke har innskutt aksjekapital ved stiftelsen, og ikke har hatt store overskudd. Årran har måttet finansiere f.eks. utlegg i prosjekter med driftskreditt.

Positiv arbeidskapital er egentlig en forutsetning for å drive med prosjekter hvor tilskudd utbetales i ettertid. Årran trenger altså positiv arbeidskapital for å vokse videre slik at man kunne gjennomføre alle prosjektene mens en venter på at prosjektene skulle ferdigstilles og tilskudd utbetales. I stedet benyttes driftskreditt til dette formålet.

Samtidig vil alle banker gjøre en kredittvurdering hvor virksomheten blir analysert ut fra hvor mye arbeidskapital en har i forhold til gjeld. Negativ arbeidskapital svekker kredittverdigheten i deres modeller.

Kort fortalt *styrkes* ↑ arbeidskapitalen i en periode ved at:

- Virksomheten går i regnskapsmessig overskudd som også gir likviditetsoverskudd.
- Anleggsmidler selges for å omgjøres til kontanter.
- Pantelån økes for å styrke kontantbeholdningen.
- Avskrivningene er større enn avdragene på pantelån.

Tilsvarende *svekket* ↓ arbeidskapitalen i en periode ved at:

- Virksomheten går i regnskapsmessig underskudd som også gir likviditetsunderskudd.
- Anleggsmidler finansieres med driftskapital (-kreditt).
- Pantelån reduseres eller sies opp.
- Det betales mere avdrag på pantelån enn avskrivningens størrelse.

For Årran er det viktig å følge *endringene* i arbeidskapitalen i perioden. Det historiske nivået får en ikke gjort noe med, men det foreslås at endringer i arbeidskapital rapporteres til styret ved hver perioderapport. En ytterligere svekkelse av arbeidskapitalen i perioden motvirker de økonomiske mål, og tilsvarende motsatt at styrking av arbeidskapitalen medvirker til å oppnå økonomiske mål. Styret har vedtatt et mål om at arbeidskapitalen skal være 0 innen 2028.

Arbeidskapitalens utvikling i Árran

Arbeidskapitalen var ved slutten av 2016 allerede på ca. – 1,2 mill. kr. og ble svekket med ca. - 4,4 mill. kr. i perioden 2017 – 2021 til ca. – 5,6 mill. kr. per 31.12.21.

Endringen skyldes hovedsakelig at investeringene i 2018 ble finansiert av driftskreditten, (utenom pantelånet), og at virksomheten gikk med likviditetsmessig underskudd i 2018, 2019 og 2021 samtidig som at pantelånet ble utbetalt på forskudd. I 2021 kulminerte det med at alle investeringskostnader ble betalt samtidig som Árran bokførte tap på fordringer og likviditetslån til datterselskapet Vuonak mánároj AS.

Samtidig har Árran per 31.12.21 bokførte verdier av anleggsmidler på ca. 5,0 mill. kr. høyere enn saldoen på pantelånet:

Árran	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	ENDRING 2017-2021
Omløpsmidler minus kortsiktig gjeld	- 1 208 378	375 218	- 2 559 816	- 1 270 293	1 590 700	- 5 602 031	- 4 393 653
<i>Endring per år</i>		<i>1 583 596</i>	<i>- 2 935 034</i>	<i>1 289 523</i>	<i>2 860 993</i>	<i>- 7 192 731</i>	
Anleggsmidler - langs. gjeld	4 821 827	3 237 700	6 090 414	5 496 003	2 952 571	4 979 996	158 169
Egenkapital	3 613 449	3 612 918	3 530 598	4 225 710	4 543 271	- 622 035	- 4 235 484

Per 31.8.22 har arbeidskapitalen svekket seg ytterligere med ca. – 0,8 mill. kr. og er på ca. – 6,4 mill.- kr.:

Arbeidskapital (OM-KG)	31.12.2021	31.08.2022	Endring
Varer	116 000	116 000	-
Kundefordringer	2 570 079	- 2 530 618	- 5 100 697
Andre fordringer	744 988	302 198	- 442 791
Bankinnskudd	- 2 726 126	- 2 377 663	348 463
Sum omløpsmidler	704 941	- 4 490 084	- 5 195 024
Lerverandørgjeld	4 023 626	893 144	- 3 130 482
Skyldige offentlige avgifter	123 060	299 266	176 206
Andre avsetninger for forpliktelser	739 321	-	- 739 321
Annen kortsiktig gjeld	1 420 965	672 014	- 748 951
Sum kortsiktig gjeld	6 306 971	1 864 424	- 4 442 547
Arbeidskapital (OM-KG)	- 5 602 031	- 6 354 508	- 752 477

Svekkingen av arbeidskapitalen hittil i 2022 kommer i hovedsak som følge av resultatmessig underskudd ca. kr. 700 000.

Resultatprognose 2023

En enkel simulering av Budsjett 2023 viser et overskudd på 1,5 mill. kr. Dette er et resultat av følgende faktorer:

- Ansatte som nå (ingen nyrekruttering)
- Lønns- og prisstigning tilsvarer sametingets justering av de faste tilskudd.
- To prosjekter videreføres delvis inn i 2023: Bååstede og E-løring, ellers ingen nye prosjekter.

Hva kan gjøres?

Styret anså i sak 23/22 at likviditetssituasjonen i desember 2022 og januar 2023 er kritisk og anmodet direktøren om å risikovurdere og legge frem ytterligere økonomiske innsparingstiltak på neste møte, og at det legges frem en plan for dekking av likviditetsunderskuddet. De tiltakene som *er mulig å gjøre* for å forbedre likviditet og arbeidskapital er, vurdert:

1. Virksomheten går i regnskapsmessig overskudd som også gir likviditetsoverskudd.

Underskuddet etablert så langt i år vil ventelig reduseres pga økt fokus på prosjektgjennomføring, men kanskje ikke hentes inn i sin helhet.

Prosjektene E-læring og Bååstede vil prioriteres høsten 2022, men neppe gjennomføres i helhet inneværende år og sluttutbetaling av tilskudd forskyves til 2023, etter prosjektavslutningen. Dette har både innvirkning på likviditet og resultatmålingen, i og med at inntektsføringen av tilskuddene føres i takt med påløpte kostnader.

I likviditetsbudsjettet er det prognostisert at sluttutbetalingen for E-læring skjer først i mars 2023, og Bååstede i januar 2023.

Resultatprognosen for 2022 er vanskelig å utarbeide, slik det er tidligere redegjort for. Likviditetsunderskuddet for 2022 er ved årsskiftet stipulert til kr. 720 000 ut over dagens driftskreditt.

Tjenestekjøp og lisenser

Administrasjonen har gjennomført utlysning av regnskapstjenester og ny leverandør er på plass fra 1. juli (Økonomihuset Fauske AS). Det er allerede konstatert besparelser på regnskapstjenester og forventet årseffekt er reduserte kostnader på kr. 200 000 til regnskapstjenester.

Et alternativ er å føre regnskap selv. I Árrans administrasjon er kompetansen tilgjengelig og plattformen PowerOfficeGo er velegnet til egen regnskapsføring, men det er flere forhold som taler i mot en slik løsning:

- Árran blir igjen sårbar fordi det er bare én person som kan føre regnskap og betale ut lønninger og faktura. Det forutsetter også jevnlig oppdateringskurs.
- Økonomi- og utviklingsressurser blir bundet opp til én oppgave og dermed reduseres tjenestenivået til direktør, avdelingsledere og prosjektledere på alt annet.

For revisjonstjenester kom det bare inn ett tilbud, et som var dyrere enn eksisterende avtale, slik at Fauske revisjon AS ble beholdt.

For IT-tjenester kom det bare inn to tilbud og konkurransen ble avlyst. Strategien er å redusere de tjenester en abonnerer på hos hovedleverandør Serit IT, herunder Enklere hverdag og serverleie i Sortland, samt at antall lisenser er korrekte. Full effekt av kostnadsreduksjonen forventes fra senhøst 2022 av. Det er vanskelig å tallfeste innsparingen.

Deretter er planen å konkurranseutsette på et nytt, lavere nivå på tjenestene.

Når det gjelder den største programposten som er programvarelisenser, har Árran sagt opp både Avonova Digital (28.01.23) og Projectplace (28.02.23), en innsparing på årsbasis på ca. 127 000 inkl. mva med effekt fra 2023 av.

Andre innkjøpte tjenester er nesten uten unntak i prosjekter etter at utbyggingen er avsluttet og er nødvendige utgifter «til inntekts ervervelse». Det skal selvsagt utvises nøkternhet i innkjøp av tjenester i prosjekter også, og god kostnadskontroll.

Kostnadsreduksjon gjennom vakante stillinger og direktørstillingen

Árran holder i dag følgende stillinger vakante:

- Seniorrådgiver museum fra 31.5.22.
- Renholder 50 % fra 1.9.22.
- Prosjektstilling kunst opphører 30.9.222.

Árseffekten er ca. kr. 200 000 per måned, eller 2 mill. kr. for hele 2023.

Direktøren går ned 20 % i lønn fra 1. oktober 2022.

Dersom direktør rekrutteres internt vil en kunne holde lønnskostnadene på dagens nivå.

Kostnadsreduksjon gjennom permitteringer av ansatte

Permittering, dvs. fritakelse av arbeidsplikt mot fritakelse av lønnsplikt for arbeidsgiver er et lovlig virkemiddel dersom det er saklig grunn til det og tiltaket er av midlertidig karakter. Kostnadsreduksjon er en saklig grunn. Ved permittering beholder den ansatte arbeidsforholdet sitt og kan ha rett til dagpenger fra NAV eller kan ha annen lønnsinntekt i perioden. Permittering kan være hel eller delvis i perioden.

Permittering er i svært liten grad basert på lovbestemte regler, med unntak av «lov om lønnsplikt under permittering». De ulovfestede reglene baserer seg derfor på en rekke tariffavtaler. Árran som er medlem av arbeidsgiverforeningen Spekter er bundet av tariffavtaler med Unio (Forskerforbundet) og YS (Delta). Hovedavtalene angir bl.a. at maksimal permitteringsperiode er 6 måneder og at ved permittering kan ansienniteten fravikes når det kan begrunnes saklig.

Árran må uansett beholde et visst servicenivå overfor leietakerne, noe som krever at driftspersonale er til stede. Videre må inngående faktura betales og mva-oppgaver sendes inn, slik at en grunnleggende økonomifunksjon må beholdes. Videre må produksjonen i prosjekter skjermes siden de er «utgifter til inntekts ervervelse».

Direktørens vurdering er at maksimalt 5 heltidsstillinger kan permitteres i 2 måneder (desember og januar), tilsvarende 10 måneders lønn. Besparelsen vil ligge på ca. kr. 600 000. Det forutsettes at de permitterte ikke meldes ut av pensjonsordningene. Permitteringer vil i nåværende situasjon ha store negative konsekvenser og ha liten effekt på likviditeten.

2. Anleggsmidler selges for å omgjøres til kontanter

Árran har få eiendeler som kan selges uten at det påvirker driften. Direktøren har gjennomført salg av båt plass og vil selge konteiner, slik det er forutsatt i budsjettet.

3. Øke pantelånet økes for å styrke kontantbeholdningen

Styret ba i møte 24. mai 2022 i sak 14/22 direktøren om å innhente tilbud på pantelån på inntil 5,5 mill. kr. for å finansiere negativ arbeidskapital for å unngå likviditetsproblemer i 2022.

Etter konkursen i Vuonak mánájároj AS anses muligheten for økt pantelån som svært liten. Sparebanken Narvik er dog forespurt om økt kassakreditt tilsvarende likviditetsbehovet.

4. Justere avskrivninger og låneavdrag

Årets avdrag på pantelån er ca. kr. 500 000, mens årets avskrivninger anslås til kr. 646 000. Når avskrivningene er større enn avdragene styrkes arbeidskapitalen allerede. Det er ikke formålstjenlig å endre noen av faktorene.

Hva bør gjøres?

Direktørens vurderinger er som følger:

Árran har vært og er i en utfordrende økonomisk situasjon, men dette er av midlertidig karakter gitt tiltak og kommende omdanning. Pga styrets vedtak i Sak 20/22 Årsregnskap 2021, med påfølgende konkurs i Vuonak mánájároj AS anses muligheten for økt pantelån som svært liten. Vi venter svar på fra Sparebanken Narvik innen styremøtet ad. muligheten for økt kassakreditt. De samlede tiltakene for å redusere driftskostnadene, samt økt arbeidskapital gjennom omdanning til aksjeselskap, vil ventelig bidra til å bedre den langsiktige finansieringen av Árran, herunder restrukturering av gjelda gjennom pantelån e.l.

De ansatte har vært gjennom en periode med mye usikkerhet og hensynet til de ansatte bør veie tungt i det videre. De ansatte har opplevd reduksjon av stillinger og et stramt driftsbudsjett. Stillinger holdes nå vakante som en del av innsparingstiltakene. Dette har betydning for faglig gjennomføring, herunder prosjekter. Nødvendigheten av å bruke tid på andre ting enn rent faglige, har gått ut over prosjektgjennomføringen. Etterslepet på enkelte prosjekter skyldes ikke manglende vilje, men kapasitet gitt samlet situasjon.

Tiltak for å redusere driftskostnadene ytterligere har liten samlet effekt i 2022 da driftsreduksjonene allerede er foretatt gjennom omstillingsprosess og tiltakene nevnt ovenfor, herunder nøkternt budsjett til innkjøp og reiser. Effektene av disse tiltakene vil i hovedsak ha stor effekt i 2023 som orientert i sak 23/22. Innkjøps og reisestopp vil ha en effekt resten av året, men kan ikke av hensyn til prosjektgjennomføring og årsresultatet være total. En del møtevirkosomhet kan uansett ikke unngås.

Å redusere driftskostnader gjennom permitteringer er selvsagt mulig, men ikke å anbefale annet enn i begrenset grad. Dette vil ha negative konsekvenser for arbeidsmiljø, rekruttering av-, samt å beholde dyktige ansatte. Videre vil permitteringer utsette behovet for å utvikle nye- og gjennomføre igangsatte prosjekter, forsinke søknadsskriving og faglig gjennomføring. Permitteringer alene løses ikke likviditetsutfordringene da det også vil medføre svekkete prosjektinntekter. En delvis permittering som nevnt ovenfor i desember og januar 2023 kan bedre årsresultatet, men det vil også ha negative konsekvenser dog i mindre grad.

På inntektssiden vil enkelte prosjektsøknader på relativt små beløp kunne bedre likviditeten noe.

Styret vedtok i sak 20/22 bl.a. «Styret mener at forutsetning om fortsatt drift er til stede for Árran. Árran har tapt all bokført egenkapital, men har positiv verdijustert egenkapital. Árran har imidlertid negativ arbeidskapital og har behov for tilførsel av midler» og videre «Styret ber stifterne om å tre sammen for å legge til rette for en langsiktig forvaltning av virksomheten». Styret har tidligere vedtatt å utrede omdanning av Árran fra stiftelse til aksjeselskap, og Árran spilte dette inn i revidert budsjettprosess til Sametinget i 2022. Signalene gitt fra Sametinget på styremøtet 30. august 2022 tilsier at Sametinget ønsker omdanning av Árran fra stiftelse til aksjeselskap og at dette skal drøftes med de øvrige stifterne, Nordland fylkeskommune og Hábméra suohkan-Hamarøy kommune. Styret inviteres til å bidra til at en slik prosess kan igangsettes snarest mulig. Et resultat av en slik omdanning vil ventelig medføre tilføring av arbeidskapital og at signalene som gis fra styret og stifterne kan medføre restrukturering av gjeld og gi økt kassakreditt for å løse likviditetsutfordringene.

Forskuttering av driftstilskudd for 2023 kan løse likviditetsutfordringene, men forutsetter likevel at stifterne trer sammen for å legge til rette for en langsiktig forvaltning av virksomheten.

Oppsummert er de mulige økonomiske innsparingstiltak styret ber om som f.eks. ansettelsesstopp m.m., allerede vurdert og gjennomført. Å innføre innkjøps – reise og ansettelsesstopp vil ha mest ha symbolsk betydning om handlekraft overfor omgivelsene. Ytterligere nedskjæringer vil være begrenset mulig med mindre omfattende permitteringer tas i bruk. Dette frarådes og bør være absolutt siste utvei. Árran trenger tilføring av midler og bedret goodwill hos bankforbindelsen for å bedre arbeidskapitalen. De iverksatte innsparingstiltakene har full effekt i 2023. Bedret arbeidskapital kan ikke løses ved å stramme inn ytterligere. Styret må derfor på banen overfor stifterne og hovedbankforbindelsen og på den måten sikre både-kort- og langsiktig forvaltning.

Forslag til vedtak:

1. Økonomirapport per 31.8.2022 tas til etterretning.
2. Det innføres innkjøps-, reise- og ansettelsesstopp ut 2022, med unntak der det er nødvendig for prosjektgjennomføring eller av andre nødvendige hensyn.
3. Stifterne viser til tidligere vedtak om å be stifterne tre sammen for å legge til rette for en langsiktig forvaltning av virksomheten, herunder avhjelpe likviditetssituasjonen.
4. Styret er positiv til omdanning av Árran Julevsáme guovdásj fra stiftelse til aksjeselskap og vil bidra til at en slik prosess kan snarlig igangsettes og gjennomføres.

Sak 29/22 Møteplan 2022

Saksdokumenter:

Saksfremstilling:

Forslag til vedtak:

Sak 30/22 Eventuelt